

[Gudiksen.]

rettelægges grundigt, behandles grundigt og undersøges grundigt paa Stedet, og at der skulde forhandles med Lodsejerne og endog fordeles Parter, forinden Sagen blev endeligt afgjort i Kommissionen. Det var en alt for langsomt virkende Metode, og der var dengang en vis Stemning for at bryde med denne gamle Metode og gaa over til en hurtigere Behandling. Det var Lovens Formaal, denne hurtigere Behandling gennem Landvindingsudvalget, der i Stedet for den grundige Behandling skulde afgøre Sagen paa den Maade, at man efter en rent skitse-mæssig Plan og et kalkulatorisk Overslag skulde sidde herinde og hurtigt bedømme Forslagene. Naar vi gik med dertil dengang, ved jeg, at i hvert Fald for mit Vedkommende var Begrundelsen den, at Staten yder de to Trediedele, og saa vilde det være forsvarligt at afgøre Spørgsmaalet paa den Maade, ogsaa forsvarligt over for Lodsejerne.

Der var et andet principielt Spørgsmaal, der kom frem dengang, og det var, at Enkeltmandsarbejder og Smaaarbejder egentlig var udelukket. Dengang kunde vi slet ikke faa Tid til at drøfte eller behandle saadanne smaa Sager, det var alt for smaat i Sammenligning med det store, der skulde ske. Jeg erindrer, at Hedeselskabet paa det Tidspunkt gav Udtryk for, at det havde Projekter færdige for 36 Mill. Kr.

Det var en Prøvelovgivning, hvilket ogsaa blev stærkt fremhævet. Nu har vi gennem halvandet Aar set, hvordan denne Prøvelovgivning har virket, og ser vi paa Resultatet, kan jeg sige, at det staar i omvendt Forhold til de Forventninger, der dengang var. Hele det Sus, hele den Begejstring, den Forventning og den Tro, der var til, at vi nu virkelig havde faaet en Lov, som i nogen Maade kunde bringe hurtige Resultater og store Resultater beskæftigelsesmæssigt set, er væk. Det viser Tallene ogsaa. Der var bevilget 25 Mill. Kr. Der er brugt 11—12 Mill. Kr., og der er gennemført ca. 112 Sager. Der er blevet behandlet ca. 14 000—15 000 ha, og jeg har regnet ud, at det bliver ca. 600 Kr. à 700 Kr. pr. ha, som Staten har betalt for disse Kultiveringsarbejder. Deraf følger sandsynligvis, at det halve, ca. 300 Kr.—350 Kr., har Lodsejerne maattet betale. Det vil sige, at denne Landvinding har kostet gennemsnitlig 1 000 Kr. pr. ha. Det er ingen billig Landvinding, men jeg skal ikke dermed sige, at den har været for dyr, det er i hvert Fald Landvinding, det kan ikke nægtes.

Saa er der en anden Ting, som er karakteristisk for, hvordan Loven har virket. Det har ikke gavnet Sagerne, at man har forladt den gamle Praksis med Afvandskommissioner og Landvæsenkommissioner med grundige Undersøgelser, tværtimod, som det blev udtalt i det andet høje Ting af Folketingsmand Øllgaard. Under den Praksis, som man har haft i en Mængde Aar i de gamle Vandløbsretter, blev der foretaget grundige Undersøgelser, og virkelige Projekter blev udarbejdet paa Grundlag af virkelige Kalkulationer. Jeg har ikke sagt, at der ikke kunde forhandles hurtigere, det er muligt, og det var ogsaa en af de Fordele, der skulde opnaas ved den nye Lov, men der har aldrig været Tale om, at det er lykkedes Landvindingsudvalget at gennemføre Arbejdet i det Tempo, der var tænkt i Begyndelsen. Der er ogsaa en anden Ting, som gør sig gældende, det er med Hensyn til Smaaarbejderne. Jeg forstaar — det vil jeg ogsaa gerne have den højtærede Landbrugsminister til at udtale sig om — af den Tale, Hr. Øllgaard holdt i Folketinget, at der var taget en Del Smaaarbejder med. Jeg ved ikke, om det er rigtigt, men da Smaaarbejderne giver mere Beskæftigelse pr. 100 Kr. end de større Arbejder, kan jeg ikke sige andet, end at hvis det er rigtigt, er jeg glad for det. Jeg kan ogsaa godt tilgive den højtærede Landbrugsminister, at han i sin Tid stillede sig lidt stejlt over for Smaaarbejderne, for Resultatet er det vigtigste. Landvindingsudvalget har altsaa efter Hr. Øllgaards Udtalelser i Folketinget taget Smaaarbejderne med, og det har virket heldigt, og saa mener jeg, at der i Virkeligheden er opnaaet det, som jeg ønsker.

Jeg kan ikke sige andet, end at jeg personlig synes, at Landvindingsudvalget har haft en Opgave. Jeg synes ogsaa, det har en vis Betydning, ikke saa lille en Betydning endda; det viser det Forslag, som her foreligger om Lovens Forlængelse, ogsaa. Loven ønskes forlænget for 2 Aar, og skønt der af Bevillingen kun er brugt 11—12 Mill. Kr. i Øjeblikket, ønsker Landbrugsministeren alligevel Beløbet forhøjet til 35 Mill. Kr. Det vil mit Parti gerne støtte.

Tiden har ogsaa lært os en anden Ting. De halvandet Aar, der er gaaet, har lært os, at naar vi skal til en Revision — og den er vel paa Trapperne — af vor almindelige Vandløbslovgivning, en virkelig Revision, hvor vi samler det hele igen, saa kan vi ikke helt kassere de gamle solide Metoder, vi kan ikke helt gaa over